

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ

Актуальні питання законодавства

23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

випадку фінансових труднощів у країнах ЄС функціонують спеціальні фонди: Європейський фонд для соціального розвитку, Європейський соціальний фонд, Європейський фонд вирівнювання і гарантій.

З огляду на всебічну підтримку Європейського Союзу для сільськогосподарських товаровиробників, яка розвивається для підвищення продуктивності та збільшення кількості сільськогосподарських підприємств, Україна, як аграрна країна, в якій дуже багато сільськогосподарських товаровиробників не дуже сприяє їхньому розвитку.

Можна зауважити, що навіть навпаки, сучасні реформи та зміни, які вони несуть, збільшують фінансове навантаження на малі сільськогосподарські підприємства, що суперечить політиці ЄС, яка намагається підтримати їхній розвиток.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ковальчук І.В. Гармонізація податкового законодавства України та ЄС у сфері оподаткування агробізнесу. Polish science journal. 2020. Вип. 2 (23). С. 158–162.
2. Луценко І.С., Полянцева А.О. Сучасний стан оподаткування суб'єктів господарювання сільськогосподарської діяльності. Ефективна економіка. 2021. № 12.
3. Юшко С. Спеціальний режим оподаткування сільськогосподарських підприємств: досвід України. Економіка розвитку. 2022. 21 (4). С. 48–58.

УДК 342.553(4)

ТЕРЕЩУК Р.М., здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **ТЕРЕЩУК М.М.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ МІСЬКИХ ГОЛІВ: ДОСВІД КРАЇН СХІДНОЇ ЄВРОПИ

У статті розкрито особливості конституційно-правового статусу міських голів у країнах Східної Європи. Проведено порівняльно-правовий аналіз інституту міського голови у Польщі, Чехії, Угорщині, Румунії, Болгарії та Україні.

Ключові слова: міський голова, місцеве самоврядування, Східна Європа, повноваження, органи влади, конституційно-правовий статус.

Реформування місцевого самоврядування є одним з пріоритетних напрямів демократичного розвитку країн Східної Європи. Особливої ваги у цьому процесі набуває інститут міського голови, який виконує ключову роль у здійсненні виконавчих функцій громади. У сучасних правових системах цього регіону статус міського голови є результатом поєднання елементів прямої демократії (шляхом виборів) та делегованої відповідальності перед громадою і радою. Метою цієї статті є аналіз конституційно-правового статусу міських голів у ряді країн Східної Європи та формування пропозицій щодо вдосконалення української моделі місцевого самоврядування.

Конституційно-правовий статус міського голови слід розглядати як сукупність норм, що визначають його місце у системі органів місцевого самоврядування, порядок обрання, повноваження, підзвітність, а також гарантії правової відповідальності. Основними джерелами регулювання цього інституту є конституції, закони про місцеве самоврядування, муніципальні статути.

Загальноєвропейським орієнтиром у цій сфері виступає Європейська хартія місцевого самоврядування 1985 року, ратифікована більшістю держав Східної Європи, включно з Україною.

Згідно із Законом про гміну (Ustawa o samorządzie gminnym), міський голова у Польщі (burmistrz, prezydent miasta) обирається на 5 років шляхом прямих виборів. Він очолює виконавчу владу, має право вето щодо деяких рішень ради, формує апарат управління [1].

У Чехії міський голова (starosta або primátor) обирається радою з-поміж її членів. Його

роль зводиться до представницьких функцій та координації роботи виконавчого органу (rada obce) [2].

В Угорщині Polgármester обирається безпосередньо громадою. Має широкі виконавчі повноваження, одночасно головує в представницькому органі – муніципальній раді. Ця модель відзначається сильною позицією голови в системі місцевої влади [3].

Міський голова (Primar) у Румунії обирається прямим голосуванням. Згідно із Законом №215/2001, він координує виконавчі служби, подає бюджети на розгляд ради та реалізує стратегію розвитку громади [4].

Кмет болгарського муніципалітету також обирається на загальних виборах. Закон "Про місцеве самоврядування та місцеву адміністрацію" передбачає, що міський голова виконує функції виконавчого органу, відповідального перед громадою та радою [5].

В Україні міський голова обирається прямим голосуванням на 5 років. Він очолює виконавчий комітет, представляє громаду, але не входить до складу ради. Його повноваження визначені Законом України «Про місцеве самоврядування» [6].

Більшість країн Східної Європи сповідують модель сильної виконавчої влади в особі обраного міського голови. Водночас чеська модель є прикладом колегіального управління, Серед викликів – обмежена підзвітність, конфлікти між радою і головою, а також неузгодженість функцій у разі кризової ситуації або дострокового припинення повноважень.

Аналіз свідчить про значну варіативність моделей статусу міського голови у країнах Східної Європи. Українське законодавство має потенціал для вдосконалення шляхом:

- посилення механізмів взаємної відповідальності між радою та головою;
- чіткого розмежування виконавчих і представницьких функцій;
- впровадження незалежної оцінки ефективності діяльності міських голів.

Позитивний досвід Польщі та Угорщини може стати основою для запозичення елементів правового регулювання в українському контексті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym [Закон від 8 березня 1990 р. про місцеве самоврядування]. Dziennik Ustaw. 1990. Nr 16. Poz. 95.
2. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) [Закон №128/2000 Зб. про муніципалітети]. Sbírka zákonů České republiky. 2000. Částka 36.
3. Hungary. Act CLXXXIX of 2011 on Local Governments of Hungary [Закон CLXXXIX 2011 р. про місцеве самоврядування Угорщини]. Hungarian Official Gazette. 2011.
4. Legea administrației publice locale nr. 215/2001 [Закон №215/2001 про місцеве публічне управління]. Monitorul Oficial al României. 2001. Nr. 204.
5. Закон за местното самоуправление и местната администрация [Закон про місцеве самоврядування та місцеву адміністрацію]. Държавен вестник. 1991. № 77.
6. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 24. Ст. 170.
7. Про ратифікацію Європейської хартії місцевого самоврядування: Закон України від 15 лип. 1997 р. № 452/97-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 38. Ст. 249.

УДК 342.95

ТРУСОВА А.К., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **МАКАРЧУК В.В.**, д-р юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

КІБЕРБЕЗПЕКА У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

В тезах розглядаються правові підстави забезпечення кібербезпеки у Збройних силах України

Ключові слова: кібербезпека, кіберпростір, інтерактивне інформаційне середовище, кіберзахист.

Сьогодні забезпечення кібербезпеки є одним із пріоритетних напрямків у системі національної безпеки України. Реалізація цього напряму здійснюється шляхом посилення

Підвисоцька Н.В., Макаrchук В.В. Правові підстави звільнення військовослужбовців зі служби після полону.....	64
Прокоф'єв М.О., Терещук М.М. Особливості правового регулювання фондового ринку в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку.....	65
Путь Д.Ю., Макаrchук В.В. Деякі правові аспекти правового статусу біженця в Україні.....	67
Салій О.І., Сімакова С.І. Правові аспекти здійснення судового контролю за досудовим розслідуванням.....	69
Смуток Д.Є., Сімакова С.І. Особливості розслідування кримінальних правопорушень відносно неповнолітніх.....	70
Старікова С.О., Настіна О.І. Самовільне зайняття земельної ділянки: правові наслідки та шляхи вирішення проблеми.....	71
Степанець В.М., Макаrchук В.В. Правові підстави надання відстрочки від призову на військову службу військовозобов'язаним, які мають одного із своїх батьків з інвалідністю.....	73
Суховецька І.В., Макаrchук В.В. Право на повернення: юридичні аспекти реінтеграції депортованих українських дітей.....	74
Татару І.В., Макаrchук В.В. Поняття та види юридичної відповідальності у міграційній сфері.....	77
Сергєєв О.В., Малишко І.В. Вплив війни на державне регулювання аграрної сфери в Україні.....	78
Слободянюк В.С., Малишко І.В. Оподаткування сільськогосподарських товаровиробників України та Європейського союзу.....	80
Терещук Р.М., Терещук М.М. Особливості конституційно-правового статусу міських голів: досвід країн Східної Європи.....	81
Трусова А.К., Макаrchук В.В. Кібербезпека у збройних силах України.....	82
Федорова Н.С., Макаrchук В.В. Правовий статус жінки під час війни.....	84
Фурдецька А.І., Малишко І.В. Правове регулювання ресурсно-екологічних обов'язкових платежів в Україні.....	86
Цимбаленко Н.В., Макаrchук В.В. Звільнення від кримінальної відповідальності за злочини середньої тяжкості: правовий аспект.....	88
Чеснокова А.О., Макаrchук В.В. Порушення прав людини під час воєнного стану.....	89
Шуляк Я.І., Макаrchук В.В. Правові підстави відношення громадян України до військової служби.....	92
Гнатенко Д.Р., Ковальчук І.В. Міжнародний досвід державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників Європейського союзу.....	94
Сердюк В.В., Ковальчук І.В. Зміни в антикорупційному законодавстві України: виклики та перспективи.....	96
Атаманенко С.М., Ковальчук І.В. Міжнародний досвід державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників США.....	97
Придатченко М.Ю., Малишко І.В. Європейський досвід дорадчих служб і перспективи його адаптації в Україні.....	99
Фурдецька А.І., Мельник В.О. Правове регулювання сільського зеленого туризму в Україні.....	102